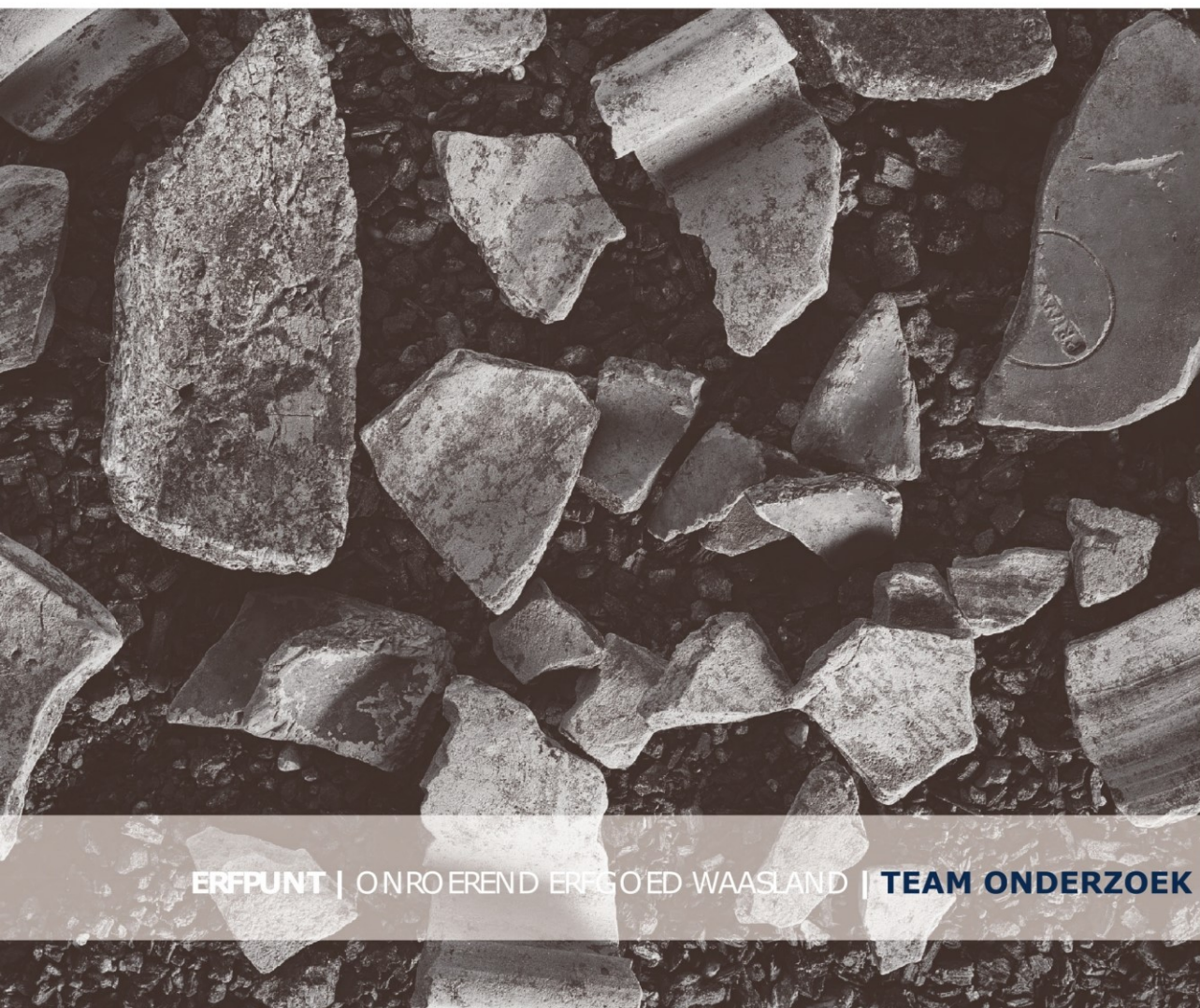

Nota

Bazel – Hemelrijkstraat 2019

Programma van maatregelen

ERFPUNT | ONROEREND ERFGOED WAASLAND | **TEAM ONDERZOEK**

RAPPORT

Rapporten van Erfpunt – team Onderzoek

137

Project

Bazel – Hemelrijkstraat 2019

Projectcode Agentschap Onroerend Erfgoed

2019I367

2019J112

Voorafgaande archeologienota

<https://loket.onroerenderfgoed.be/archeologie/notas/archeologienotas/10978>

Uitvoerder project

Erfpunt – team Onderzoek

OE/ERK/Archeoloog/2016/00101

Regentiestraat 63

9100 Sint-Niklaas

Auteurs

Thierry Van Neste

Wetenschappelijke begeleiding

Erfpunt - team Beheer

© Erfpunt – team Onderzoek, 2020

Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of welke wijze dan ook zonder voorafgaandelijke schriftelijke toestemming van Erfpunt.

Erfpunt aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

ISSN 0778-3841

Erfpunt - team Onderzoek

Regentiestraat 63

9100 Sint-Niklaas

Tel +32 (0)3 778 87 59

onderzoek@erfpunt.be

www.erfpunt.be

www.facebook.com/Erfpunt

<https://sketchfab.com/Erfpunt>

1. Volledigheid van het uitgevoerde vooronderzoek

In het kader van de omgevingsvergunning werden een bureauonderzoek, landschappelijk booronderzoek en proefsleuvenonderzoek uitgevoerd. Het onderzoek leverde sporen op die wijzen op een agrarisch gebruik van het landschap dat vermoedelijk pas in de (late) middeleeuwen of nieuwe tijd gedateerd kan worden. Daarnaast werd één houtskoolmeiler aangetroffen. Dergelijke sporen kunnen algemeen gedateerd worden vóór de late middeleeuwen en zijn typische *off-site* fenomenen die wijzen op een beboste omgeving.

Aangezien de houtskoolmeiler het enige relevante archeologische spoor was dat nuttige kenniswinst zou kunnen opleveren bij een verder onderzoek werd deze reeds volledig onderzocht tijdens het proefsleuvenonderzoek.

Na uitvoering van het proefsleuvenonderzoek kan gesteld worden dat er geen waardevolle archeologische site meer aanwezig is binnen het projectgebied. Alle stappen van het vooronderzoek waarbij een ingreep in de bodem vereist is, kunnen dan ook als volledig afgerond beschouwd worden. In het kader van het onderzoek van de houtskoolmeiler is wel nog een verdere verwerking nodig in de vorm van een natuurwetenschappelijk onderzoek.

2. Aanwezigheid van een archeologische site

Na afronding van het proefsleuvenonderzoek kan gesteld worden dat er binnen het projectgebied geen sprake meer is van een waardevolle archeologische site.

3. Waardering van de archeologische site

De archeologische sporen wijzen op de aanwezigheid van een bosrijke omgeving. Vermoedelijk werd deze omstreeks de 15de/16de eeuw omgevormd tot een bolle akker, waarna het projectgebied tot op heden dienst bleef doen als landbouwwand. De aanwezige greppels wijzen mogelijk op een middeleeuwse voorloper van de bolle akker. De parallelle oriëntatie met de huidige perceelgrenzen doet echter vermoeden dat de greppels eerder dateren van na de inrichting van de bolle akker. Andere archeologische sites wijzen namelijk meestal op een afwijkende oriëntatie tussen de greppels van middeleeuwse percelen en de bolle akkergronden. Ook het artefact uit spoor 7 lijkt eerder te wijzen op een relatief jonge datering.

De houtskoolmeiler was het enige waardevolle archeologische spoor. Aangezien dit reeds volledig onderzocht werd, is binnen het projectgebied geen waardevolle archeologische site meer aanwezig.

4. Impactbepaling

Aangezien er geen waardevolle archeologische (meer) site aanwezig is, zullen de geplande werken geen impact hebben op archeologisch erfgoed.

5. Advies

Door middel van de uitgevoerde onderzoeken werd het archeologische potentieel van het projectgebied reeds ten volle onderzocht. Het kan dan ook vrijgegeven worden voor de geplande verkaveling.

Teneinde de houtskoolmeiler concreet te kunnen dateren en het landschap (deels) te kunnen reconstrueren, dient wel nog verder onderzoek uitgevoerd te worden op de ingezamelde stalen.

6. Bepaling van maatregelen

Aangezien het archeologische potentieel van het projectgebied reeds grotendeels bereikt werd door middel van het proefsleuvenonderzoek, wordt geen verdere opgraving geadviseerd. De stalen uit de aangetroffen houtskoolmeiler moeten wel verder verwerkt te worden. De resultaten van deze verdere verwerking moeten beschreven worden in de vorm van een nota.

6.1. Onderzoeksvragen

Een verder onderzoek van de stalen uit de houtskoolmeiler kunnen antwoord bieden op volgende onderzoeksvragen:

- Wat is de datering van de houtskoolmeiler?
- Welke houtsoort(en) werd(en) gebruikt om houtskool van te maken?

Op basis van de antwoorden op deze onderzoeksvragen kan eveneens afgeleid worden welke boomsoort(en) er zeker voorkwamen in het landschap ten tijde van het gebruik van de houtskoolmeiler. Dit laat dan ook een (beperkte) landschapsreconstructie toe.

6.2. Onderzoekshandelingen

Voor de datering van de houtskoolmeiler moeten minimaal twee ¹⁴C-dateringen uitgevoerd worden. Dit kan gebeuren op de ingezamelde stalen die in de aparte kwadranten ingezameld werden.

Teneinde de houtsoort te bepalen, is een anthracologisch onderzoek van de stalen vereist.

6.3. Strategie voor analyse

In het kader van de verdere verwerking worden volgende stelposten voorzien:

- 2 x anthracologisch onderzoek
- 2 x ¹⁴C-datering AMS (incl. uitsellecteren geschikte fragmenten)

6.4. Conservatiestrategie

In het kader van de verdere verwerking is geen conservatie vereist.

6.5. Schatting van de duur

De duur van het verdere onderzoek is grotendeels afhankelijk van de planning van de instellingen die het verdere onderzoek zullen uitvoeren. Het verslag van resultaten kan na ontvangst van de resultaten van het natuurwetenschappelijk onderzoek op korte termijn gebeuren en zal maximaal 2 dagen in beslag nemen. De verwerking en rapportage dienen binnen twee jaar (17/10/2021) afgerond te zijn.

6.6. Raming van de kosten

De kostprijs van het verder onderzoek houdt rekening met het natuurwetenschappelijke onderzoek en de rapportage:

Natuurwetenschappelijk onderzoek	2000
Rapportage	500
Totaal	2500